

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 VIII**Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2018****Nr. 35****VIERDE NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 24 november 2017

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

De begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2018 komt te luiden:

Vaststelling van de begrotingsstaten van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het jaar 2018 (Bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	39.879.302	40.285.779	1.380.627
	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap			
4	Middelbaar beroepsonderwijs	4.449.579	4.496.879	3.000
6	Hoger beroepsonderwijs	3.215.709	3.140.498	1.213
7	Wetenschappelijk onderwijs	4.753.943	4.696.066	16
8	Internationaal beleid	11.116	11.716	99
11	Studiefinanciering	5.373.215	5.373.215	896.901
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	89.501	89.501	2.415
13	Lesgeld	6.555	6.555	238.269
14	Cultuur	398.142	787.883	494
16	Onderzoek en wetenschapsbeleid	1.027.309	1.008.396	101
25	Emancipatie	5.831	15.444	0
91	Nominaal en onvoorzien	269.682	269.682	0
95	Apparaatskosten	252.663	252.663	567
	Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media			
1	Primair onderwijs	10.505.757	10.505.757	17.661
3	Voortgezet onderwijs	8.350.551	8.460.939	7.391
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	180.323	181.159	6.000
15	Media	989.426	989.426	206.500

TOELICHTING**Algemeen**

Deze nota van wijziging heeft betrekking op de verwerking van maatregel G32 Voor- en vroegschoolse educatie uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte III. De overige maatregelen met betrekking tot het

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden op een later moment in de begroting verwerkt, door middel van een nota van wijziging of een suppletoire begroting. Deze beleidsintensivering wordt als volgt verwerkt in artikel 1 van de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

Ombuigingen en beleidsintensiveringen uit het Regeerakkoord voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Bedragen x € 1 miljoen)

Art. nr		2018	2019	2020	2021	2022
	Uitgaven					
1	G32 Voor- en vroegschoolse educatie	40,0	130,0	170,0	170,0	170,0

De oorspronkelijke reeks G32 in het regeerakkoord begint in 2019 met een hoogte van € 170 miljoen. Met een kasschuif wordt dit gewijzigd in € 40 miljoen in 2018 en € 130 miljoen in 2019. Om het generale beeld niet te belasten met deze kasschuif wordt op de Aanvullende Post een tegengestelde kasschuif gedaan op de reeks G43 Intensivering erfgoed en monumenten.

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

In deze toelichting worden de mutaties voorzien van een toelichting.

Artikel 1: Primair onderwijs

– De uitgaven en verplichtingen van artikel 1 worden in 2018 met € 40,0 miljoen verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door de regeerakkoord maatregel G32 Voor- en vroegschoolse educatie en een kasschuif.

– Tabel 1.4 Budgettaire gevolgen van beleid en budgetflexibiliteit van artikel 1, onderdeel Bijdrage aan medeoverheden, wordt aangepast. Conform mijn brief bekostiging onderwijsachterstandenbeleid (Tweede Kamer, 2017–2017, 27 020, nr. 71), wordt ook in 2018 het budget uitgesplitst in «Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid» en «Aanvulling GOA convenant G37»:

o in het jaar 2018 is voor Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid «321.750» opgenomen. Dit wordt – inclusief de kasschuif van € 40 miljoen – vervangen door: 277.402.

o in het jaar 2018 staat bij Bijdrage aan medeoverheden «0» voor Aanvulling GOA convenant G37. Dit wordt vervangen door: 84.348.

o de reeks met totaalbedragen Bijdrage aan medeoverheden wordt dienovereenkomstig aangepast.

WAS	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bijdrage aan medeoverheden	361.450	366.750	326.750	326.750	316.750	316.750	316.750
Gemeentelijk onderwijsachter-standenbeleid	261.750	266.750	321.750	326.750	316.750	316.750	316.750
Aanvulling GOA convenant G37	95.000	95.000	0	0	0	0	0
Verhoging taalniveau pedagogisch medewerkers kleine gemeenten	4.700	5.000	5.000	0	0	0	0
WORDT	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bijdrage aan medeoverheden	361.450	366.750	366.750	456.750	486.750	486.750	486.750
Gemeentelijk onderwijsachter-standenbeleid	261.750	266.750	277.402	456.750	486.750	486.750	486.750
Aanvulling GOA convenant G37	95.000	95.000	84.348	0	0	0	0
Verhoging taalniveau pedagogisch medewerkers kleine gemeenten	4.700	5.000	5.000	0	0	0	0

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen worden per artikel de standen ontwerpbe-
grotting 2018 vóór nota van wijziging, de mutaties in het kader van het
regeerakkoord en de standen ontwerpbe-
grotting 2018 na nota van
wijziging meerjarig opgenomen.

Meerjarige doorwerking verplichtingen (Bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
1	Primair onderwijs					
	Stand vóór nota van wijziging	10.465.757	10.325.456	10.261.093	10.193.793	10.143.544
	<i>Maatregel regeerakkoord nr. G32 Voor- en vroegschoolse educatie</i>	40.000	130.000	170.000	170.000	170.000
	Stand na nota van wijziging	10.505.757	10.455.456	10.431.093	10.363.793	10.313.544
Totaal	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap					
	Stand voor nota van wijziging	39.839.302	39.864.711	39.980.620	40.163.130	40.313.777
	<i>Maatregel regeerakkoord nr. G32 Voor- en vroegschoolse educatie</i>	40.000	130.000	170.000	170.000	170.000
	Stand na nota van wijziging	39.879.302	39.994.711	40.150.620	40.333.130	40.483.777

Meerjarige doorwerking uitgaven (Bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
1	Primair onderwijs					
	Stand vóór nota van wijziging	10.465.757	10.325.456	10.261.093	10.193.793	10.143.544
	<i>Maatregel regeerakkoord nr. G32 Voor- en vroegschoolse educatie</i>	40.000	130.000	170.000	170.000	170.000
	Stand na nota van wijziging	10.505.757	10.455.456	10.431.093	10.363.793	10.313.544
Totaal	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap					
	Stand voor nota van wijziging	40.245.779	40.282.958	40.166.487	40.224.559	40.272.138
	<i>Maatregel regeerakkoord nr. G32 Voor- en vroegschoolse educatie</i>	40.000	130.000	170.000	170.000	170.000
	Stand na nota van wijziging	40.285.779	40.412.958	40.336.487	40.394.559	40.442.138

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob